

Beleidsnota plakvoorzieningen gemeente Hoogeveen

Inleiding

Uitgangspunt van deze notitie is het creëren van plakvoorzieningen om het illegale plakken op (gemeentelijke) eigendommen tegen te gaan en zo een schoner straatbeeld ontstaat. Tot doel wordt gesteld dat het creëren van plaklocaties op een zodanige manier plaatsvindt dat tegemoet gekomen wordt aan zowel het behoud van de functionele kwaliteit van het openbaar gebied als aan de reclame-communicatiebehoefte van instellingen en ondernemingen.

1 Aanpak illegaal plakken en creëren plakplaatsen

1.1 Inleiding

De problematiek wildplakken bestaat al jaren en groeit nog steeds. Het wildplakken is al lang geen hobbyïsme meer, maar een bedrijfsmatige activiteit waar veel geld in om gaat. In tegenstelling tot andere reclame-uitingen krijgt de gemeente hiervan geen inkomsten; het kost juist geld. Een aantal gemeenten, waaronder Leeuwarden en Groningen, heeft contracten afgesloten met wildplakkers om zo greep op het plakken te krijgen. Het wildplakken wordt in deze steden als een te accepteren fenomeen beschouwd.

Optreden tegen wildplakkers in onze gemeente is tot nu toe moeilijk geweest. Op grond van het huidige artikel 33 Apv kan alleen worden opgetreden indien plakkers op heterdaad worden betrapt. Verder heeft de rechter bepaald dat het een recht van vrijheid van meningsuiting is om wild te plakken indien er geen redelijk alternatief voorhanden is. In artikel 7 van de Grondwet is de vrijheid van meningsuiting gegarandeerd. Dit artikel omvat mede het recht om de inhoud van gedrukte en geschreven teksten, afbeeldingen of aanduidingen waarin gedachten of gevoelens zijn geopenbaard, te verspreiden. Inmiddels heeft de bestuursrechter wel weer een uitspraak gedaan die het mogelijk lijkt te maken op basis van de huidige tekst tegen plakkers op te treden. Om ook opdrachtgevers aan te kunnen pakken blijft een aanpassing echt noodzakelijk.

In de huidige aanpak van wildplakken is vooral de politie actief. De politie kan wel verbaliseren indien wildplakkers op heterdaad worden betrapt, maar verdere vervolging is moeilijk vanwege het ontbreken van andere plakmogelijkheden die onze gemeente kan bieden aan wildplakkers. De Officier van Justitie vervolgt dan niet.

Er kan alleen structureel tegen wildplakkers opgetreden worden indien er voldoende vrije plakvoorzieningen binnen onze gemeente worden gecreëerd. Op deze plakvoorzieningen kan gratis en zonder vergunning door iedereen geplakt worden terwijl het plakken op overige objecten handhaafbaar wordt. Om dit in goede banen te leiden is de tekst van artikel 33 in de Apv aangepast. De gemeenteraad heeft hier afgelopen september mee ingestemd. Indien toch op overige (gemeentelijke) objecten wordt geplakt kan ook de opdrachtgever van de plakkers worden beboet en hoeven wildplakkers niet meer op heterdaad te worden betrapt. Via de affiches kan de opdrachtgevers van het plakken achterhaald worden. De kosten van verwijdering van de affiches zal op hen worden verhaald.

1.2 Artikel 33 Apv

Volgens vaste jurisprudentie mag een gemeente aan verspreiding van stukken beperkingen stellen, mits er geen algemeen verbod op een bepaald verspreidingsmiddel (zoals het plakken) wordt gesteld. Door het realiseren van plakvoorzieningen wordt het plakken op Rendokasten, glasbakken, muren, kledingbakken en verkeersregelinstallaties en dergelijke strafbaar. Het uiteindelijke doel is dat helemaal niet meer op geplakt wordt, behalve op de daarvoor bestemde plakvoorzieningen. Dit kan, voorzover mogelijk, verwezenlijkt worden wanneer structureel en consequent wordt gecontroleerd en opgetreden tegen wildplakkers en de opdrachtgevers.

Artikel 33 van de Apv stelt dat het verboden is wild te plakken. Maar de moeilijkheid is op dit moment nog dat wel op heterdaad moet worden betrapt bij het plakken om de kosten van het schoonmaken vergoed te kunnen krijgen. Uit een aankondiging op een affiche kan meestal wel een opdrachtgever worden achterhaald, maar op het moment dat die ontkent opdracht te hebben gegeven tot plakken, kunnen we de schoonmaakkosten niet op die persoon verhalen, de schoonmaakkosten moeten dus op de plakker zelf verhaald worden. De Officier van Justitie wil dit soort zaken niet aan de rechtbank voorleggen, zodat verdere vervolging uitblijft. De vraag is of het redelijk is dat iemand die zonder toestemming andermans zaken beklad en beplakt met aankondigingen voor eigen activiteiten die in hoofdzaak een commercieel karakter hebben niet strafbaar zou zijn, enkel en alleen omdat er geen ge-

meentelijke plakplaatsen aanwezig zijn. Privaatrechtelijk kan schade worden verhaald indien op eigendommen wordt geplakt.

Door de tekst van artikel 33 van de Apv aan te passen in combinatie met het realiseren van plakvoorzieningen kunnen (opdrachtgevers van) plakkers gericht worden aangepakt en worden gemeentelijke objecten veel minder beklad.

In artikel 33 van de Apv staat het nu volgende: 'Het is verboden de weg of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf de weg zichtbaar is te bekrassen ofte bekladden' (lid 1) 'Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op de weg of een gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf de weg zichtbaar is een aanplakbiljet of een ander geschrift, afbeelding of aanduiding aan te plakken of op andere wijze aan te brengen, met kalk, krijt, teer of een kleur- of verfstof enige afbeelding, letter, cijfer of teken aan te brengen' (lid 2) 'Het in het tweede lid gestelde verbod is niet van toepassing indien gehandeld wordt krachtens wettelijk voorschrift' (lid 3) 'De houder van de in het tweede lid bedoelde schriftelijke toestemming is verplicht die aan een opsporingsambtenaar op diens eerste vordering terstond ter inzage af te geven', (lid 4)

Lid 1 van artikel 33 zal vanaf 1 januari 2003 luiden: 'Het is verboden de weg of dat gedeelte van een onroerende zaak dat vanaf de weg zichtbaar is te bekrassen ofte bekladden' en opdracht daartoe te geven ofte laten bekrassen of laten te bekladden'. Dit verbod geldt niet voor de door de gemeente aangewezen plakplaatsen.

1.3 Plakactiviteiten

Een plakbureau uit Groningen heeft een aanzienlijk deel van de reclamemarkt in het noorden van het land in handen. In onze gemeente werkt het plakbureau bijvoorbeeld in opdracht van De Mauritshof en het Podium. Het plakbureau heeft aangegeven het illegaal beplakken van objecten in onze gemeente om willen zetten in legaal plakken. Het bureau wil hiervoor gebruik maken van de verkeersregelkasten als plakobjekten. Zowel de gemeente Groningen als de gemeente Leeuwarden hebben in de afgelopen jaren een meerjarig contract met het plakbureau afgesloten.

Het is niet verstandig om een overeenkomst te sluiten met dit plakbureau. Het is wenselijk om dit bedrijf net als ieder ander te verwijzen naar de reguliere plakvoorzieningen. De plakbehoefte kunnen we nu moeilijk inschatten, maar verwacht wordt dat de plakvoorzieningen voldoende zullen voorzien in de Hoogeveense plakbehoefte.

1.4 Plakvoorzieningen realiseren

Plakvoorzieningen hebben de vorm van een zuil of bord waar aankondigingen van allerlei aard op gedaan kunnen worden. Deze plakvoorzieningen worden geplaatst via Bizon Theaterreclame en onderhouden door de wijkteams en voorzien in de publicatiebehoefte van verenigingen en instellingen. Op deze plakvoorzieningen kan zonder vergunning en zonder kosten worden geplakt. De tekst op de affiches mag niet in strijd zijn met de regelgeving van de Nederlandse Reclame Code Commissie.

Plakplaatsen zijn een instrument om illegale plakkers aan te schrijven en illegale plakken tegen te gaan. Tevens is het een goedkope manier van bekendmaking voor verenigingen en stichtingen die weinig financiën voorhanden hebben, maar toch hun activiteiten kenbaar wensen te maken.

Uit de rechtspraak en de literatuur blijkt dat voldoende ruimte wordt geboden om affiches te plakken, indien per tienduizend inwoners een voorziening wordt geplaatst met de mogelijkheid om uiting te geven van diverse activiteiten. Er is gekozen om zowel in Hoogeveen als in de Hoogeveense dorpen plakvoorzieningen te plaatsen. De locaties voor deze plakvoorzieningen zijn in overleg met wijkbeheer en winkeliers- en dorpsbelangen vastgesteld en middels een bouwprocedure zijn bouwvergunningen voor de voorzieningen verleend.

In totaal betreft het dertien zuilen, één bord tegen een trafostation van de Rendo (Elim) en één bestaand bord (Nieuwlande) die worden gebruikt als plakvoorziening. Omgerekend komen er in Hoogeveen zes plakvoorzieningen, en in elk Hoogeveens dorp één plakvoorziening, zoals te zien is in onderstaand overzicht.

Plaats

Hoogeveen

Locatie

1. Winkelcentrum De Weide, Kinholtsweg thv de Wipp-In;
2. Stationsplein, groenstrook links van ingang van de parkeerplaats;
3. Nicolaas Beetsplein, tegenover Jan de Boer, achterste verhoging bij de garageboxen;
4. Winkelcentrum Grote Beer, perkje voor bij winkelcentrum aan de Melkwegkant rechts op het hoekje;
5. Winkelcentrum Nije Nering, nabij telefooncel en containers aan de doorgaandeweg kant;
6. Winkelcentrum De Wielewaal, achterkant De Boer, nabij bushokje op stoepje.

Pesse	7. groenstrook Dorpsstraat/Oosterring naast school
Tiendeveen	8. hoek Kerkweg/Schoolweg, op de plaats van de voormalige telefooncel;
Nieuweroord	9. hoek vd Wall Bakestraat/Hoogeveense Vaart bij pompstation;
Nieuwlande (bord)	10. bestaand bord Brugstraat
Stuifzand	11. hoek Hoofdweg/Cavaljeweg, op de plaats van de voormalige telefooncel;
Hollandscheveld	12. kruising Mr. Kramerweg/ Hollandscheveldse Opgaande;
Elim (bord)	13. Trafostation Rendo naast Rabobank Carstendijk
Noordscheschut	14. Zwarte Dijkje, zie plattegrond;
Fluitenberg	15. ingang Fluitenberg vanaf A28 groenstrook rechts

2 Handhaving

2.1 Inleiding

Beleid ontwikkelen betekent tegelijk ook handhaving op dat beleid uitwerken. Illegaal plakken is in strijd met de regelgeving. Door structureel en consequent te handhaven kan illegaal plakken aangepakt en tegengegaan worden. Op verschillende manieren kan het wildplakken tegen gegaan worden.

2.2 Bestuurlijke handhaving

Bestuurlijke handhaving laat zich verdelen in bestuursdwang en bestuurlijke dwangsom. De gehele procedure met betrekking tot bestuurlijke handhaving is geregeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Het toepassen van bestuursdwang is het op kosten van de overtreder doen wegnemen, beletten, verrichten of in de vorige toestand herstellen van hetgeen in strijd is met enige rechtsregel is gemaakt, gesteld, ondernomen, gehouden, nagelaten, beschadigd of weggenomen. Het opleggen van een dwangsom is een effectief middel om een overtreding ongedaan te maken of verdere overtreding dan wel herhaling van de overtreding te voorkomen. Bij illegaal plakken is dit mogelijk aangezien er via de affiches een verwijzing aanwezig is richting overtreder of opdrachtgever. De kosten die gemaakt worden bij bestuursdwang kunnen worden verhaald op de overtreder of opdrachtgever. De overtreder moet van tevoren schriftelijk worden gewaarschuwd dat het dwangmiddel op een bepaald tijdstip zal worden aangewend, indien de overtreder niets onderneemt. Burgemeester en wethouders hebben de keuze en bevoegdheid om op te treden, dat wil zeggen dat ze niet daartoe verplicht is, het kan de situatie ook (tijdelijk) gedogen.

2.3 Gecoördineerd optreden

Er dienen afspraken gemaakt te worden tussen Bureau Toezicht, wijkteams en de afdeling ABJZ. Controle op illegale affiches dient plaats te vinden op vaste tijdstippen. Maandelijks overleg (bijvoorbeeld in het maandelijks handhavingsoverleg) over de voortgang en bijzonderheden is wenselijk om nauw met elkaar in contact te blijven staan. Tevens kunnen overtredingen tussentijds worden gemeld bij ABJZ, zodat contact kan worden gelegd met een overtreder. Na een telefonische melding van de overtreding zal in een schriftelijke bevestiging aan de overtreder een termijn worden gesteld waarbinnen de illegale situatie dient te verdwijnen. Indien hieraan geen gehoor wordt gegeven worden de illegale affiches verwijderd. Via een juridische procedure zullen de schoonmaakkosten worden verhaald op de instantie die opdracht heeft gegeven tot plakken.

Optreden tegen wildplakkers en hun opdrachtgevers zal naar verwachting minder nodig zijn indien vooraf duidelijk is gemaakt aan verschillende betrokken partijen wat de consequenties zijn van het niet naleven van de regelgeving. Het is daarom raadzaam de komende veranderingen te publiceren in het Torentje van de Hoogeveense Courant en contact te leggen met plakkers en hun opdrachtgevers. In overleg met Kabinet en Communicatie zal een campagne opgezet te worden om het grote publiek te benaderen. Duidelijk zal moeten worden gemaakt dat er ook werkelijk wordt opgetreden indien overtredingen zich voordoen. Deze publicaties zullen diverse malen moeten worden herhaald in het Torentje om de aandacht ervoor niet te laten verslappen. De in gebruikneming van de plakvoorzieningen dient ook de nodige publiciteit te geven, door bijvoorbeeld een wethouder die de een zuil in gebruik neemt.

2.4 Schoonmaakactie

Voordat de plakvoorzieningen in gebruik worden genomen dient onze gemeente gevrijwaard te worden van affiches. Beginnen met een schone lei werkt schoonhouden in de hand, en ook geeft de gemeente hiermee het goede voorbeeld. Ook is het qua handhaving eenduidiger. Duidelijk is wanneer is wildgeplakt na de inwerkingtreding van de voorzieningen. Dit schoonmaken dient goed georganiseerd te worden; vanuit de wijkteams en Bureau Toezicht zal in samenwerking met de Rendo (vanwege de bekladding van de Rendokasten) in een paar dagen onze gemeente schoongemaakt moeten worden.

3 Samenvatting

Op verschillende locaties, waaronder op glasbakken en verkeersregelinstallaties worden affiches geplakt die evenementen en activiteiten in de regio aankondigen. Dit plakken zorgt voor de nodige irritatie aangezien het rommelig lijkt en ervoor zorgt dat die objecten niet altijd als gevolg van geplakte affiches naar behoren kunnen functioneren. Hier kan tot nu toe moeilijk structureel tegen worden opgetreden aangezien het een vorm van vrijheid van meningsuiting betreft die de rechter niet verbiedt als er geen legale plakplaatsen aanwezig zijn in onze gemeente. Op heterdaad betrappen kan er wel voor zorgen dat de kosten voor het schoonmaken worden verhaald, maar daar kan niet structureel op gelet worden. Door het illegaal plakken aan te pakken in samenhang met het creëren van plakplaatsen, kan er een einde komen aan de illegale situatie. Door de Apv aan te passen kunnen tevens opdrachtgevers worden opgespoord en worden aangeschreven. Plakbureaus zullen in de toekomst verwezen worden naar de plakplaatsen; wildplakken zal structureel en consequent worden aangepakt.

De plakplaatsen worden veelal gesitueerd bij winkelcentra. De rondslingerende affiches worden meegenomen door de wijkteams in de reguliere rondes. Het groot onderhoud aan de voorzieningen zal bekostigd worden uit het budget 'toezicht op de openbare ruimte'. De plakvoorzieningen zijn in beginsel te gebruiken voor elk type aankondiging. Er zijn geen kosten aan verbonden. Tegelijkertijd met het plaatsen van de plakvoorzieningen zal een grote schoonmaakronde gehouden worden waarbij wildgeplakte affiches worden verwijderd van gemeentelijke objecten. Samen met een grote publiekscampagne zal duidelijk gemaakt worden dat alleen op de daarvoor bestemde plakvoorzieningen geplakt mag worden en dat ergens anders plakken streng zal worden afgestraft. Het bekostigen van de plakvoorzieningen kan gedeeltelijk gebeuren uit de opbrengsten van de vergunningen van evenementenborden over de komende jaren.

De handhaving dient structureel plaats te vinden indien we werkelijk iets willen bereiken. Na constatering zal een eerste aanmaning volgen met een korte termijn tot verwijdering. Na die termijn zal op kosten van de overtreder de situatie in normale staat worden teruggebracht. Door een wijziging in de Apv kan niet alleen de plakker, maar ook de opdrachtgever die meestal op de affiches wordt genoemd, worden aangeschreven.

De plakvoorzieningen worden op centrale punten in de gemeente geplaatst, waar ze goed in het oog springen. In het achterhoofd kan gehouden worden dat per 1 januari 2003 tevens het evenementenbordenbeleid (de vroegere driehoeksborden) in werking zal treden. Eén van de veranderingen in dit beleid zal zijn dat voor een evenementenbordenvergunning tevens precariobelasting zal moeten worden betaald. Kleine verenigingen zullen daarom naar verwachting overstappen op de plakvoorzieningen als aankondigingsmedium.

4 Voorstellen

1.

Het illegale plakken aanpakken door het realiseren van plakvoorzieningen. Gericht optreden tegen het plakken van affiches in het openbare gebied buiten deze plakvoorzieningen om. Door aanpassing van de Apv kan niet alleen de plakker zelf maar ook de opdrachtgever worden aangeschreven om de kosten van verwijdering te betalen. Structurele controle moet wildplakken tegen gaan. De illegale affiches die nog aanwezig zijn in onze gemeente tijdens een grote schoonmaakactie weghalen, zodat bij invoering van het nieuwe beleid de (gemeentelijke) objecten zo veel mogelijk schoon zijn.

2.

Het creëren van plakvoorzieningen op verschillende locaties in onze gemeente op centrale plaatsen bij winkelcentra, waar vrij op geplakt kan worden. Zes in Hoogeveen en één in elk dorp. In de bijlage is een voorbeeld van een plakvoorziening te vinden. In november 2000 heeft het college €28.000 beschikbaar gesteld om de plakvoorzieningen te bekostigen.

3.

Handhaving verscherpen nu er duidelijk beleid is geformuleerd. Wildplakkers stevig aanpakken met een aanvulling in de Apv waarbij ook opdrachtgevers kunnen worden aangepakt. Wijkbeheerders krijgen een signalerende functie, Bureau Toezicht een controlerende functie. Coördinatie structurele handhaving ligt bij ABJZ.

4.

Inwerkingtreding plakvoorzieningen en handhaving op illegaal plakken per 1 januari 2003.